

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ **ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ**

του Σχεδίου Νόμου
«Κοινωνική Οικονομία και
Κοινωνική Επιχειρηματικότητα»

Αύγουστος 2011

**Έκθεση Αποτελεσμάτων της Δημόσιας Διαβούλευσης για το Σχέδιο Νόμου
«Θεσμοθέτηση της Κοινωνικής Οικονομίας και της Κοινωνικής
Επιχειρηματικότητας»**

Το Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης έθεσε στις 16 Μαρτίου 2011 σε δημόσια διαβούλευση το Σχέδιο Νόμου «Θεσμοθέτηση της Κοινωνικής Οικονομίας και της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας»

Συνολικά κατατέθηκαν έως τις 28-3-2011 118 σχόλια εκ των οποίων τα 15 από συλλογικούς φορείς και τα λοιπά από φυσικά πρόσωπα.

Τα βασικά ζητήματα τα οποία ετέθησαν δια μέσου των σχολίων της δημόσιας διαβούλευσης καθώς και η αξιοποίησή τους στην νομοπαρασκευαστική διαδικασία εκτίθενται στον ακόλουθο πίνακα

ΣΧΟΛΙΑ	ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ
Να ορισθούν τα κριτήρια με τα οποία θα πιστοποιούνται οι φορείς κοινωνικής οικονομίας	Ελήφθη υπ' όψη με εξουσιοδοτική διάταξη στο άρθρο 17 η οποία θα εξειδικεύσει τις γενικά κριτήρια των άρθρων 1 και 2
Σημαντικό στοιχείο σ αυτές τις επιχειρήσεις είναι η δημιουργία ομαδικού πνεύματος στα μέλη. Οι διαδικασίες αποφάσεων είναι όσο γίνεται πιο άμεσο-δημοκρατικές.	Εισάγεται στο άρθρο 2 η αρχή «ένα μέλος μία ψήφος».
Να υπάρξει πρόβλεψη για άνεργους ηλικίας από 35-50	Ελήφθη υπ' όψη στο άρθρο 1 παρ 3ββ
Δεν υπάρχει στο Νομοσχέδιο καμία μέριμνα για την συνεταιριστική παιδεία	Θα αποτελέσει αντικείμενο του Σχεδίου Εφαρμογής στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού
Δεν προβλέπεται συνεργασία σε συνεταιριστική βάση δεν θεσπίζεται η ομοσπονδιακή δομή συνεταρισμών ανωτέρων βαθμίδων των Κοιν.Σ.Επ	Ελήφθη υπ' όψη στο άρθρο 12
Οι κοινωνικοί συνεταρισμοί δεν πρέπει κάνουν διανομή κερδών.	Ελήφθη υπ' όψη στο άρθρο 7
Σύσταση της «Επιτροπής Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας» με γνωμοδοτικό και συμβουλευτικό χαρακτήρα στη λειτουργία του Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας.	Η υιοθέτηση της πρότασης αυτής θα προκαλούσε μια βαριά διοικητική διαδικασία σε ένα πεδίο που απαιτείται ευελιξία και ταχύτητα όπως ο έλεγχος μιάς μορφής επιχειρηματικότητας
Στην περίπτωση παραβάσεων, καθ' υποτροπή δηλ. τα επιβαλλόμενα πρόστιμα να διπλασιάζονται <i>Αλλά κατατέθηκε και η αντίθετη άποψη: Για διοικητική κύρωση είναι εσφαλμένο να είναι υπότροπος κάποιος. Μόνο για ποινική κύρωση είναι σωστή, η έννοια</i>	Ελήφθη υπ' όψη στο άρθρο 11 δεδομένης της προτεραιότητας αντιμετώπισης πιθανών κινδύνων εκμετάλλευσης των ευνοϊκών ρυθμίσεων προς ίδιο όφελος

της υποτροπής,	
Δημιουργία μηχανισμού καταγραφής και ενιαίας εποπτείας όλων των θεσμών Κοινωνικής Οικονομίας και όχι μόνον των συστηνόμενων με το νόμο αυτό	Ελήφθη υπ' όψη στο άρθρο 14 παρ. 1β με την δημιουργία «Ειδικού Μητρώου»
Σύσταση Ηλεκτρονικής Πύλης στην οποία θα εγγράφονται όλοι οι ομόλογοι οργανισμοί και θα εισάγουν τα πλήρη στοιχεία της ταυτότητας του οργανισμού	Ελήφθη υπ' όψη στο άρθρο 14
Κατάργηση της δημοσίευσης των αποφάσεων του Πρωτοδικείου για σύσταση νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου διότι αποτρέπει την ελεύθερη σύσταση ομόλογων οργανισμών, αφού την επιβαρύνει χρονικά και οικονομικά	Εκφεύγει των ορίων του παρόντος νόμου
Δεν αναφέρονται οι πρόσφυγες ως κομμάτι ευπαθών ομάδων.	Ελήφθη υπ' όψη και εντάχθηκαν οι πρόσφυγες στις ευπαθείς ομάδες στο άρθρο 1 παρ 3 ββ
Να εισαχθούν ως αρχές κοινωνικής οικονομίας οι ακόλουθες : Το προβάδισμα των ατομικών και κοινωνικών στόχων έναντι του κεφαλαίου· Την υπεράσπιση και εφαρμογή των αρχών της αλληλεγγύης και της ευθύνης· Σύνδεση συμφερόντων μελών και γενικού συμφέροντος · Δημοκρατικό έλεγχο από τα μέλη· Εθελοντική και ανοικτή συμμετοχή ως μέλος· Διαχείριση της αυτονομίας και της ανεξαρτησίας όσον αφορά τις αρχές· Τα πλεονάσματα να προορίζονται πρωταρχικώς για τη διαρκή ανάπτυξη σχεδίων, για το συμφέρον των υπηρεσιών των μελών και για το κοινό συμφέρον.	Ελήφθη υπ' όψη στο άρθρο 14 παρ. β
Ποια η σχέση των Κοιν.Σ.Επ με τους Κοι.Σ.ΠΕ που ήδη υπάρχουν	Οι ΚοιΣΠΕ εντάσσονται αυτοδίκαια στις ρυθμίσεις του παρόντος ν/σ στο άρθρο 2 παρ.2 ^α υπό την επιφύλαξη όσων ορίζει το άρθρο 12 του 2716/1999
Για ποιό συγκεκριμένο λόγο δημιουργούνται αυτοί οι ΚοινΣεΠ Δηλαδή γιατί δεν είναι αρκετή μια αστική, μη-κερδοσκοπική εταιρεία;	Οι Αστικές μη Κερδοσκοπικές Εταιρείες εξυπηρετούν ποικίλους σκοπούς πέραν των αποκλειστικά οριζόμενων στο παρόν ν/σ. Η ειδική νομική μορφή απαιτείται για στοχευμένες πολιτικές.
«Συλλογικός Σκοπός» νοείται η προώθηση των δράσεων συλλογικότητας και η προστασία των συλλογικών αγαθών μέσω αναπτυξιακών και κοινωνικών πρωτοβουλιών τοπικού, περιφερειακού ή ευρύτερου χαρακτήρα. Ως τέτοιες	Ελήφθη υπ' όψη στα άρθρα 1 και 2 παρ 2 γ

δράσεις νοούνται ιδίως οι πολιτιστικές, οι περιβαλλοντικές, οι οικολογικές δραστηριότητες, η ανάδειξη τοπικών προϊόντων, οι παροχές υπηρεσιών.	
Να δωθεί στους ΚοινΣΠΕ η δυνατότητα διεκδίκησης χρηματοδότησης από ευρωπαϊκά και εθνικά, περιφεριακά, και δημοτικά προγράμματα καθώς και της δυνατότητας χορηγιών, δωρεών, παροχών και κάθε άλλης νόμιμης διαδικασίας χρηματοδότησης τους.	Ελήφθη υπ' όψη στα άρθρα 8, 9 και 10 παρ. 4
Στα υποκείμενα της κοινωνικής οικονομίας, να προστεθούν και τα φυσικά πρόσωπα,	Δεν συνάδει με τις αρχές της αλληλέγγυας και συλλογικής οικονομίας
Να γίνει πιστοποίηση της επίτευξη των σκοπών των Κοιν Συν Επιχ., βάσει συγκεκριμένων δεικτών και κριτηρίων από την αρμόδια υπηρεσία που προβλέπει το νομοσχέδιο, βάσει ενός κοινωνικού και ενός οικονομικού απολογισμού	Ελήφθη υπ' όψη στα άρθρα 2 παρ7 και 17
Ως Φορείς Κοινωνικής Φροντίδας να προστεθούν και αυτοί που παρέχουν υπηρεσίες ή προϊόντα και στους ανέργους, απολυμένους, αστέγους, ασθενείς μετανάστες και πρόσφυγες(π.χ συσσίτια, ή φτηνά εμπορεύματα, κ.ά).	Ελήφθη υπ' όψη στο άρθρο 2 παρ. γ
Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης συνεργάζεται με τα συναρμόδια Υπουργεία και φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για την προώθηση των απαραίτητων νομοθετικών ρυθμίσεων και τη λήψη των αναγκαίων μέτρων που απαιτούνται.	Ελήφθη υπ' όψη στο άρθρο 16
Η πιστοποίηση να αποτελεί προϋπόθεση πριν την τελική ένταξη στο μητρώο. Ο έλεγχος και οι κυρώσεις να αφορούν κάθε Φορέα Κοινωνικής Οικονομίας και όχι μόνο τις Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις	Η υποχρεωτικότητα πιστοποίησης ελήφθη υπ' όψη στο άρθρο 2 παρ.3 και 8. Οι κυρώσεις δεν μπορεί να αφορούν φορείς που υπόκεινται σε τελείως διαφορετικά νομικά καθεστάτα
Στην δυνατότητα Συμπράξεων και τις Προγραμματικές Συμφωνίες να συμπεριληφθεί και κάθε Φορέας Κοινωνικής Οικονομίας	Δεν προκύπτει κανένας περιορισμός συμμετοχής σε συμπράξεις των φορέων κοινωνικής οικονομίας του Ειδικού Μητρώου
Πρόσβαση των Φ.Κ.Ο και των Κοιν. Συν. Επ. σε Προγράμματα του ΕΣΠΑ	Ελήφθη υπ' όψη για τις ΚοινΣΕΠ. στα άρθρα 8, 9 και 10 δεδομένου ότι αυτοές συνιστούν την νέα μορφή εταιρικής που εισάγεται με το παρόν ν/σ. Για τους λοιπούς φορείς το θέμα αντιμετωπίζεται

	μέσω των εκάστοτε προκηρύξεων των χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων του ΕΣΠΑ με βάση τα ειδικότερα νομικά καθεστώτα τους.
Να προστεθούν και οι ομάδες, που η ένταξή τους εμποδίζονται και από φυλετικά εμπόδια και οι απεξαρτημένοι - πρώην χρήστες ναρκωτικών ουσιών και αλκοόλ	Ελήφθη υπ' όψη στο άρθρο 1 η ένταξη των εξαρτημένων ή απεξαρτημένων από ουσίες.
Να προστεθούν στους ωφελούμενους και οι ομάδες που η ένταξή τους εμποδίζεται από φυλετικά εμπόδια	Επιλέχθηκε η χρήση του όρου «πολιτισμικές ιδιαιτερότητες» στο άρθρο 1 παρ. 3ββ
Να θεωρούνται αυτοδίκαια -εκτος των ΚΟΙΣΠΕ - ως Κοιν.Συν.Επ. ένταξης και οι γυναικείοι και οι νεολαϊστικοί συνεταιρισμοί καθώς και οι κοινωνικές επιχειρήσεις που συστήθηκαν στα πλαίσια της Equal α και β κύκλου	Οι εν λόγω φορείς μπορούν να εγγραφούν στο ειδικό μητρώο
Να συμπεριληφθούν είτε στις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες οι πολύτεκνες οικογένειες.	Ελήφθη υπ' όψη στο άρθρο 1 παρ. 3ββ
Στη Διυπουργική Επιτροπή μπορεί να συμμετέχουν, αναλόγως του θέματος και εφόσον κρίνεται από την Επιτροπή αναγκαίο και εκπρόσωποι άλλων κατά περίπτωση Υπουργείων ή εκπρόσωποι άλλων φορέων του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα ή Εκπρόσωποι της Κεντρικής Ένωσης Δήμων (ΚΕΔΕ)	Ελήφθη υπ' όψη στο άρθρο 16 παρ. 4
Η εγγραφή στο ή η διαγραφή από το Μητρώο να γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης μετά από δημόσια ηλεκτρονική διαβούλευση στο opengov.gr	Η υιοθέτηση της πρότασης αυτής θα προκαλούσε μια βαριά διοικητική διαδικασία σε ένα πεδίο που απαιτείται ευελιξία και ταχύτητα όπως ο έλεγχος μιάς μορφής επιχειρηματικότητας
Να προβαίνει στις κυρώσεις που προβλέπονται ο Δήμαρχος του οικείου Δήμου της έδρας της εν λόγω Κοιν.Σ.Επ., με αιτιολογημένη απόφαση του και μετά από γνώμη του αντίστοιχου Δημοτικού	Η υιοθέτηση της πρότασης αυτής θα προκαλούσε μια βαριά διοικητική διαδικασία σε ένα πεδίο που απαιτείται ευελιξία και ταχύτητα όπως ο έλεγχος μιάς μορφής επιχειρηματικότητας
Ένας Δημόσιος Υπάλληλος μπορεί να εγγραφεί ως μέλος σε Κοιν.Σ.Επ; Μπορεί να είναι μέλος της Διοικούσας επιτροπής; Μπορεί να είναι πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής; Πρέπει να γίνει πρόσθετη αναφορά, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα ανεμπόδιστης καταφατικής απάντησης και στα 3 παραπάνω ερωτήματα.	Το ν/σ προβλέπει στα άρθρα 1 , 2, 7 και 10 ότι οι ωφελούμενοι πρέπει να ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες και να είναι ταυτόχρονα μέλη και εργαζόμενοι στην Κοιν.Σ.ΕΠ. Οι λοιποί πολίτες μπορούν να αγοράζουν μερίδια και να μετέχουν προς ενίσχυση της προσπάθειας χωρίς να αποκομίζουν οικονομικό όφελος.

Να υπάρξει "ασυμβίβαστο" επαγγέλματος (πχ Δημόσιοι-Δημοτικοί Υπάλληλοι) κι "ασυμβίβαστο" εισοδημάτων (πχ προσωπικού ή οικογενειακού εισοδήματος) για συμμετοχή .	
Η διανομή των κερδών να γίνεται με βάση τον αριθμό τίτλων συμμετοχής του κάθε μέλους στην Κοιν.Σ.Επ., εκτός αν άλλως οριστεί με ομόφωνη απόφαση των μελών.	Στο άρθρο 7 προβλέπεται ότι τα κέρδη διανέμονται μόνο κατά 35% και μόνο στα εργαζόμενα μέλη . Στην εισηγητική έκθεση διευκρινίζεται ότι η διανομή αυτή προς ενίσχυση του αλληλέγγυου χαρακτήρα της κοινωνική επιχείρησης γίνεται ισομερώς εκτός εάν το καταστατικό⁹ ορίζει διαφορετικά.
Να καθορισθούν σαφώς οι δράσεις των Κοιν. Συν. Επιχ.	Τα πεδία δραστηριοποίησης των ΚοινΣΕπ ορίζονται στο άρθρο 2
Με βάση το άρθρο 1 και 2 θα μπορούσαν να θεωρηθούν κοινωνικές επιχειρήσεις και μεγάλες επιχειρήσεις του δημοσίου, αλλά και επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα, αλλά τελικά το νομοσχέδιο προβλέπει χρηματοδότηση της κοινωνικής οικονομίας μόνον σε ειδικούς συνεταιρισμούς	Οι μεγάλες επιχειρήσεις του δημοσίου, αλλά και επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα εξυπηρετούν ποικίλους σκοπούς πέραν των αποκλειστικά οριζόμενων στο παρόν ν/σ. Η ειδική νομική μορφή απαιτείται για στοχευμένες πολιτικές
Να χρησιμοποιηθεί ο συνταγματικά κατοχυρωμένος όρος (άρθρο 21. παρ. 6) «άτομα με αναπηρία» και ανά περίπτωση οι παρακάτω όροι: «σωματική αναπηρία», «ψυχική αναπηρία», «νοητική αναπηρία». Ο όρος «χρόνια ασθενείς» να αντικατασταθεί από τον όρο «χρόνια πάσχοντες»	Ελήφθησαν υπ' όψη στο άρθρο 1 παρ. 3 β. αα
Να συμπεριληφθεί πρόβλεψη για ευρεία διαβούλευση όσον αφορά στην κατάρτιση των προδιαγραφών και των κριτηρίων πιστοποίησης των Φορέων Κοινωνικής Οικονομίας και Επιχειρηματικότητας,	Η ευρεία διαβούλευση και οι όροι της θα αποτελέσουν βασικά στοιχεία της διαδικασίας εφαρμογής και δεν απαιτούν νομοθετική ρύθμιση
Η υποβολή της αίτησης και των δικαιολογητικών μπορεί να γίνεται και ηλεκτρονικά. Σ' αυτήν την περίπτωση λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα για τη διασφάλιση της πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία μέσω της συμμόρφωσης των διαδικτυακών τόπων ή τυχόν υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης που θα χρησιμοποιηθούν με το πρότυπο Web Content Accessibility Guidelines	Η ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης και οι όροι ισότιμης συμμετοχής των ατόμων με αναπηρία που συνιστούν βασική ομάδα στόχο του παρόντος ν/σ θα αποτελέσουν βασικά στοιχεία της διαδικασίας εφαρμογής και δεν απαιτούν νομοθετική ρύθμιση
Στις ειδικές ομάδες πληθυσμού, να	Ελήφθη υπ' όψη στο άρθρο 2 παρ.3 β, ββ

αποσαφηνιστεί πλήρως και να οριστεί ρητά ότι ορισμένες κατηγορίες αναφέρονται ενδεικτικά και όχι περιοριστικά	
--	--

Πέραν των ανωτέρω υποβλήθηκαν και μια σειρά νομοτεχνικές παρατηρήσεις που ελήφθησαν υπ' όψη.

Αύγουστος 2011